

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; letoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; letoletno: Din. 100.—

Ljudsko štetje dne 22. marca t. l.

Škoda je, da bodo rezultati štetja znani šele po letu dni. Svet bi imel iz številke jezikovne pripadnosti naše dežele priliko, da prouči najmodernejši način rešitve najnižinskega vprašanja. Ne čudimo se, da so naši prijatelji v deželi prvi izgubili potrpljenje in segli po najučinkovitejšem sredstvu. Zakaj bi se v duhomornem in zamudnem delu ubijali s to boro manjšino v deželi. Je vendar enostavnejše znižati število koroških Slovencev v uradni statistiki in manjšino zbrisati z jezikovnega zemljevida.

To so prvi utisi iz zadnjega štetja. Leta 1880 nas je bilo uradno še 85.000, leta 1910 še 66.000, trinajst let pozneje komaj še 37.224 in leta 1934 pa le še borih par tisočev. Statistika bo torej tokrat pravilno navedla število živine naših krajev, ker so komisariji dobro šteli bike med bike, teleta med teleta in pujske med prasce. Manjkalo bo le ljudi, ki tod prebivajo in se v vsakdanjem življenju imenujejo Slovenci. Morda upravičeno dvomimo, da bo kancler uslužnosti komisarijev in predstavnikov politične oblasti v deželi in občinah vesel, ko so njegovo postavo tako gorostasno in duhovito raztomlačili in storili zase res celo delo! **Kako naj sedaj varuje narodno samobit koroških Slovencev, kar je obljubil na zborovanju v Beljaku, če pa so ti Slovenci čez noč izginili kakor kafra in jih kratkomalo ni več?** In veliki svet se bo sedaj že moral zadovoljiti s števnimi komisariji in svetniki, ki so odredili, da se izmed štiridesetih evropskih manjšin slovensko manjšino na Koroškem izloči in se svet zadovolji namesto nje s komisariji in svetniki. Evropska javnost se lahko veseli prihodnjega jezikovnega zemljevida Koroške, ker bo dokazal, da so vendarle mogoči še čudeži na svetu.

To je še par utisov iz zadnjega štetja in njegovih posledic. Nočemo pritem storiti krivice kanclerju in njegovim. Četudi nas več ni, bomo vendarle še naprej dajali državi, kar je njenega. Ne moremo od nje zahtevati, da pozna vlada naše versko, kulturno in gospodarsko življenje, poznala pa nas nedvomno bo iz naše še nadaljne zvestobe državi, kateri pripadamo. Veseli bomo, ko poleg tega še zazna, kako se avtoritarnost vlada nja v deželi lahko porabi tudi v namene, ki niso baš istovetni z njenimi nameni.

Še par ilustracij k štetju! Uvodno pripomnimo, da k slučajem zamoremo postreči seve z

vsemi potrebnimi dokumenti in pričami: Politična oblast v deželi je odredila, da izvedejo štetje namesto občinskih komisarijev njeni komisariji. Njej je dobro sekundirala večina landbundovskih županov našega dela. Zapeljiva je bila k točki jezikovne pripadnosti beseda o „kulturnem krogu“, referent deželne vlade ga je točno razložil, da ni v nikaki zvezi z maternim jezikom, kaj da je, so nato razložili številni komisariji: Učiteljem v Medgorjah je jezikovno vprašanje vprašanje pripadnosti k Jugoslaviji ali Avstriji, grabštanskemu komisariju — nekemu trgovskemu pomočniku — je to pripadnost med „slawisch oder deutsch“. V Dobrli vesih so komisariji tolmačili: k Jugoslovanom ali Korošcem, Nemcem prijaznega ali sovražnega mišljenja. V Ločah ob Baškem jezeru je komisar bil mnenja, da zavisi jezikovna pripadnost od davkoplačevanja, ker po njegovem mnenju morajo Slovenci plačevati višje davke v državi kot Nemci. Na Kostanjah je bil komisar inteligentnejši in je vpraševal: Kakšnega prepričanja ste? Tja ali sem? Na Zilski Bistrici je komisar pojmoval vprašanje jezikovne pripadnosti povsem kulturno-vzgojno: Če ste slovenske pripadnosti, bo nemščina popolnoma odpravljena iz vaših šol. Vaši otroci potem ne bodo znali nemški. V Važenbergu se je komisar poslužil teorije g. prof. Wutteja: deutsch, windisch oder slovenisch? Vojake je moral nekoč služiti komisar v Beli, ki je vpraševal, če želijo, da pridejo k nam spet Srbi. Izredno razumevanje za visoko državno politiko pa je dokazal uradnik celovškega okrajnega glavarstva, ki je našemu poslancu g. Ogrisu takole razlagal jezikovno pripadnost: Kdor za Dollfussa, ta Nemeč. — Poedini slučajji so iz vseh krajev naše dežele, o priliki bomo naše bralce presenetili še z nadaljnimi. Je končno dobro, če se tudi naša javnost približje spozna z raznimi teorijami jezikovne pripadnosti.

H koncu le še to: Našemu rodu svetujemo, naj se nikar ne prijema za glavo in vprašuje, ali še živi na svoji zemlji ali ne. **Da smo še tu, dokažemo še v bodoče s tem, da bomo še naprej vrževali komisarije, plačevali občinske doklade in deželne davke, četudi bi številni, občinski in deželni komisariji tudi tega ne hoteli.** Morda kedaj tudi le-ti uvidijo, da vendar smo.

kojnine in odškodnine. Zbog tega je položaj v državi, ki je itak napet po škandalu Stavijškega, do skrajnosti ogrožen. Za 1. maj je napovedana generalna stavka in velike demonstracije. Vlada izjavlja, da bo vsak poizkus revolucije zadušila z vso močjo državne oblasti.

Nemški škofje na braniku naroda. — Protikatoliška nasilja nar. socialistov so izzvala oster odgovor nemških škofov. Freiburški nadškof je izjavil, da nemški narod nikdar ne bo dosegel veličine v bodočnosti, če bo izbrisal svojo krščansko prošlost in mesto krščanskega križa postavil poganska znamenja. Oni, ki hočejo kulturni boj, bodo katoličane našli pripravljene. — Regensburški škof je govoril: Naj narodnosocialistični tirani katoliško cerkev še tako preganjajo, naj teptajo naš tisk, odobravajo surovosti, katoliška fron-

ta v Nemčiji bo vsak dan močnejša in pride čas, ko bodo tudi nemški protestanti uvideli, da je bodočnost Nemčije le na črti krščanstva. — Berlinski škof je med drugimi dejal: Naša Cerkev bo iz vsega trpljenja izšla zmagovita. Hvala Bogu imamo v Nemčiji močan mladinski pokret, ki zajema borce za svobodo vesti in za svetinje naše vere. Te mladine nikdo ne bo prisilil, da se udeležuje poganskih pokretov. — Končno se je spomnil uboge katoliške Nemčije tudi sv. oče z govorom na nemško katoliško mladino: „Prišla je ura, ko naj se vsak spomni ponosnih besedi prvih dni po odrešenju: „ko so šli apostoli v svet, ker se jih je smatralo za vredne, da trpijo za Kristusom.“ Že zdavna je v Nemčiji napočila ura, ko se v Nemčiji ne sme več govoriti o krščanskem, marveč o krščansko-katoliškem življenju in nauku. Brez katoliščanstva ni krščanstva.“

Referati koroške deželne vlade so sledeče razdeljeni: Deželni glavar general v p. L. Hülgerth vodi prezidij, urad deželne vlade, nadalje referate za obrt, kultus in gozdarstvo, nadzorstvo gasilnih društev in tujski promet; dež. svetnik inž. Ehrlich vodi finance, občinske in domovinske zadeve; dež. svetnik Leer ima šolski in umetnosti referat, socialno oskrbo, zdravstvo, vodno-pravne zadeve, pospeševanje obrti in industrije, obrtno šolstvo; namestnik dež. glavarja Sattlerger vodi gradbeni referat; dež. svetnik Ferlitsch vodi poljedelske, agrarne in veterinarne zadeve, požarna in deželna zavarovanja.

Verska in državljanska vzgoja šolske mladine. — Šolski referent dež. vlade svetnik Leer je izdal na okrajne šolske oblasti in njim podrejene učne moči poziv, v katerem zahteva od učiteljstva vzgojo v smislu cerkve, države in naroda. „Pravilno pojmovana državljanska vzgoja jamči za zdravo vzgojo v narodnem duhu.“ Učiteljstvo si ima brezpogojno priznati k avstrijski misli in mora tako voditi tudi svoj šolski pouk.

† dr. Brejcu v hvaležen spomin.

Dne 8. aprila so ga v Ljubljani položili k večnemu počitku. Pomen njegovega življenja in delovanja za Slovence sploh so omenili ostali slovenski listi, mi se hočemo spomniti njegovega delovanja in trpljenja na Koroškem. Saj se je podal med nas iz čistega domoljubja buditi in ustvarjati.

K nam je prišel kot politik, kot voditelj političnega življenja. Še drugi so prišli pred njim, a niso se mogli pri nas udomačiti. Saj je treba za to od blizu poznanja dežele in ljudstva, treba je spoznati vso težo krivice javne uprave in šolskih razmer. Brejc si je to zlato izkušnjo pridobil.

Okoli 1895 je Avstria krenila novo pot. Na katoliškem shodu v Lincu je nemško katoliško ljudstvo z Luegerjem krenilo na pot vsenemštva in je pokopalo staro, vsem katoliškim strankam v državi namenjeno smer. Družujoča podlaga katolištva neha, Slovenci smo ostali brez zaslonbe. Iskali smo zavetja pri ostalih slovanskih strankah, pa slovanski obroč je bil prešibek.

Na Koroškem je bilo tedaj dokaj življenja. Družbo sv. Mohorja je vodil faktor Alojzij Legat, na pripravnici celovškega učiteljskega je deloval ženjalni profesor Apih, v Beljaku živahni rodoljub prof. Lendovšek. Na gimnaziji sta bila slovenska profesorja Šajnik in Sket, v Velikovecu okrajni komisar dr. Kremenšek. Tedaj se je pojavil na Koroškem mlad mož z zadostno politično prakso, odlični jurist in sijajni govornik. Mohorjeva družba mu je stavila na razpolago prostore za pisarno in stanovanje. Bil je dr. Janko Brejc. Z njim se je po-

V boju za Podonavje. — Rumunski zunanji minister je nedavno odločno nastopil za ureditev podonavskega vprašanja: Naši kmetje junaško prenašajo teže krize in se obnašajo naravnost čudovito. Medtem pa se velesile ne morejo zediniti, kaj bo z Avstrijo. Kot da ne bi bila država, ki ima pravico, da se uredi, kakor je ljubo njenemu ljudstvu. Avstrija se ne more ustaliti, ker velesile ne pridejo do soglasja. Njene priključitve k Nemčiji nočeta sprejeti Italija in Francija. Združitev z Ogrsko ne o-dobri Nemčija. V Podonavju je možna samo rešitev pameti, zdravega razuma in tega se imajo poslužiti podonavske države in velesile.

Odločni predsednik francoske vlade. — Francoska vlada je sklenila, da izvede v državnem proračunu radikalno štedenje. Prištediti namerava 2800 milijonov frankov. Upokojila bo 80.000 uradnikov, znižala plače, po-

živilo katoliško politično društvo. Za poslanca se je pridobilo najboljšo moč: Franceta Grafenauerja. Vršila so se zborovanja po vsej Koroški. Vršili so se številni shodi, na pomoč so prihajali mnogi prijatelji iz Ljubljane, zlasti Brejčev prijatelj dr. Krek. Ustrahovano ljudstvo je zadobivalo novo samozavest. Da se razvije politično življenje, je trebalo prostora za večja zborovanja v Celovcu, zato se je kupil hotel Trabesinger. Brejc je bil obenem sijajen advokat, prihajale so k njemu tudi nemške stranke, kadar so rabile obrambe v kočljivih in težavnih zadevah. Zlasti se je nesebično potrudil za Nemce, ko se je zrušila „osrednja blagajna zadrug“. Da polom ni bil prehud in da se je polagoma premostilo in uredilo, se imajo Nemci zahvaliti dr. Brejcu. A kljub temu je imel v narodnem oziru v Celovcu silno težavno stališče. Pri neki obravnavi s slovensko stranko je Brejc zahteval razpravo v slovenskem jeziku, ker je bil tudi nasprotni odvetnik — rodom iz Spodnjega Dravograda — zmožen slovenščine. Dotični odvetnik je Brejča nato tožil zaradi razžaljenja časti in Brejc je bil seve obsojen.

Brejc se je zanimal za vse, kar se je tikalo slovenskega življenja na Koroškem. Posebno skrb je imel za Mohorjevo družbo. Zanimal se je za rokopise in jih rad prebiral, da je spoznaval položaj na književnem slovenskem trgu. Zanimal se je za pisatelje in privabil v Celovec za nekaj let dr. Lenarta, ženjalnega slovenskega Ahasverja.

Dobrota ga je dovedla do tega, da je nekemu posestniku pri Brežah, ki je bil v veliki denarni zadregi, posodil večjo svoto, a je potem moral prevzeti posestvo Gruserhof. Slovenci smo se razveselili, ker se nam je le zdelo, da se Brejc ne more udomačiti in da odide, ker se njegovi narodni in ljudomilni načrti ne dajo izvesti. Na Gruserhofu si je uredil svoj „tuskulum“. Prišla je vojna in poklicali so ga pod orožje. Moral je na konja in se vaditi v jahanju. Mladi častniki pa so s starimi gospodi postopali često do skrajnosti brezobzirno. Najhujše zanj je bilo, ko je izvedel, da se ga je v Gradec naznanilo kot politično sumljivega. S tem konča koroško delo nepozabnega dr. Brejca. Po vojski bi v Celovcu ne bil več življenja varen.

Naj blagi prijatelj koroških Slovencev počiva v miru! Koroška mu je dolžna, da ga ohrani v trajnem spominu. P.

DOMAČE NOVICE

Podgorje. — Radi birme v Št. Jakobu v Rožu se takozvana podgorjanska nedelja (žegnane) letos preloži na tretjo nedeljo po Veliki noči. Bo se toraj obhajala šele 22. aprila in ne 15. Župnijski urad Podgorje.

Benediktinci sekavske opatije otvorijo koncem aprila zasebno obrtno šolo. V to šolo sprejemajo dečke iz dobrih, katoliških družin v starosti 14 do 16 let, ki so z dobrim uspehom

PODLISTEK

S. Srienč:

Lojze, „dobri pastir.“ (Konec.)

„O zemlja domača, saj si res polna življenja, ker živiš le od Boga in rasteš v Njegovo čast. Le za trenutek navideno zaspíš, zato pa potem brstiš, rodiš in se ovenčaš čez noč z mladostnim zelenjem, ki kakor upanje gleda iz teme v luč, iz dežja v sonce, iz noči v jasen dan.“

„In kadar jagnje se zgubi, pogumno grem za njim, srce mi močno krvavi za jagnjetom izgubljenim...“

Duhovni gospod Tomaž se je vzbudil iz svojega premišljevanja. Tik pred njim se je dvigala Železna reber, vsa v praznični obleki belih vetrnic in višnjevih jetrinkov.

Tam pod starim orehom je sedel Lojze in pel svojo najljubšo: „Jaz sem Jezusov pastir...“. Tomaž se je zopet zamislil: Kakor tale reber je naše življenje. Nekaj časa navzdol, potem po ravnem in nazadnje v strmino. Ko si na vrhu, bližje pri Bogu, pa omahneš v Njegovo naročje: Dopolnjeno je! — Da, pestro je življenje, kakor ta s cvetjem posejani breg. So cvetlice bele, rudeče in višnjeve. So ljudje, ki iščejo le bele, kojih življenje je ena sama pesem od zibke do groba, so tudi ljudje, ki trgajo samo rudeče in jih mečejo stran, kadar

dovršili ljudsko ali meščansko šolo. Gojenci novega zavoda prestopijo kot bratje lajki v sekavsko samostansko družino. Zato se sprejmejo samo dečki, ki imajo veselje, sposobnost in poklic za redovniški stan. Po prvi preizkušnji se sprejmejo kot vajenci v razne obrti mizarstva, čevljarstva i. dr. ali kot poljedelski učenci v samostansko gospodarstvo. Imajo obenem priliko, da obiskujejo pouk na nadaljevalni šoli z istim učnim redom, kot ga imajo državne nadaljevalne šole. Za hrano in stanovanje skrbijo stariši. Prošnje za sprejem, ki so lahko tudi v slovenščini, naj se pošljejo potom župnika ali drugega znanega duhovnika na naslov: Abtei Seckau, Obersteiermark.

Sv. birma se deli letos v sledečih krajih našega dela dežele: 15. aprila v Št. Jakobu v Rožu, 17. t. m. v Bilčovsu, 19. t. m. na Remberci, 14. maja v Lipi ob Vrbi, 15. maja v Št. Ilju na Dravi.

Bekštanj. (Volitev novega župana.) — Vsled razpusta socialistične stranke je izgubila naša občina tudi župana. Na občinski seji dne 14. III. je bil za župana izvoljen pristav nacionalne gospodarske stranke. K volitvi prinaša celovška „Freie Stimmen“ z dne 22. marca (iz nje posnema taisto poročilo tudi „Bauernzeitung“) obširno poročilo. Dopisnik lista se v poročilu spotika nad odborniki naše stranke, ki so se udeležili seje z znaki domovinske fronte; predbacia jim izdajalstvo domovine ter pogreva 15 let stare zadeve. Na zlobni dopis bi ne odgovarjali, ker je pod našo častjo, vendar nas h temu silijo nenavadne razmere v naši občini. Čudimo se najprej „lojalnosti“ nacionalne gospodarske stranke, med katere odborniki je mož, ki se je po razpustu nar. soc. stranke očitno priznal za nar. socialista. Tretji dan po volitvi župana so se pojavili v občini na drogovih znaki kljukastega križa. Doslej smo menili, da je dober državljani tisti, ki drži red in mir in ki kljub težkim gospodarskim neprilikom plačuje državi in deželi svoje obveznosti, ne pa oštaja državi dolžan po 1500, 2500 in celo 3500 šil. zaostanka na davkih. Sklicevati se na slabe čase, na drugi strani pa zlorabljati besedo o zvestobi domovini in državi se nam zdi nekam krakovidno. — Novoizvoljeni župan je slovenskim odbornikom obljubil objektivno in nepristransko delo ter jih je pozval k sodelovanju, kar so mu odborniki tudi obljubili. Ta dopis v „Freie Stimmen“ se menda strinja z izjavami novoizvoljenega župana na seji. Sedaj slišimo, da so naši odborniki pripravljani odložiti svoje mandate, nakar bo postavljen občinski komisar. Odgovornost za to pa nosi nacionalna gospodarska stranka in njen „getarnter“ odbornik.

se jih naveličajo. In še tretji so, ki resno zskozi življenje, katerih korak je kakor žalostinka: njih cvetka je temna, vijoličasto višnjeva. — Kakor liturgija je pomlad. Nasuje ti v dneih trpljenja in Gospodove smrti cele jate jetrinkov v naravo, da je zemlja vsa v spokorni obleki. Čez noč ti pa vrže vigred zopet polno perišče srebrnih vetrnic v naročje, češ: Sin zemlje, nele žalost in pokora je tvoj delež, tudi praznike ti je namenil Bog, ko je ustvaril nebo in zemljo.“

„Hvaljen Jezus!“ je tedaj planil Lojze izpod oreha, ki je šele zdaj zapazil župnika Tomaža. „Na vek, Lojze! Pa kako lepo znaš peti! Kdo te je naučil tisto o Jezusu pastirju?“

Lojze je zarudel. „Stara mati“, je zajecjal v zadregi.

„Pa danes prvič paseš?“ — „Da, prvič, prečastiti!“

„In zakaj prvič, ko se drugod že več tednov pase drobnica?“ — „Ker zemlja še ni bila blagoslovljena do danes zjutraj, ko so zadoneli zvonovi in so zagoreli žegnani ognji.“

„Kdo ti je to povedal?“ — „Oče!“ — „In veruješ?“ — „Verujem, ker imajo oče zmiraj prav!“ — „Prav tako, Lojze! Na, pisanko! In priden bodi!“

Duhovni gospod Tomaž so odhiteli proti družnici sv. Ane na griču. Lojze je gledal za njimi in moledoval: Dobri gospod so, tako lepo pisanko so mi dali.

Medtem je klenkal na griču zvon. Ženske so prihajale od vseh strani v pisanih rutah s košarami na glavi.

Večna ves. — Iz naše vasi svet menda še ni slišal. Zase živimo pod Peco, s sekiro, oralom in cepci preganjamo krizo. Ker ne politiziramo, se medsebojno dobro razumemo. „Koroški Slovenec“ prihaja k nam v precejšnjem številu, drugega časopisa menda pri nas ni. Razum par domačih vodnih mlinov in ene žage sredi vasi nimamo nobene „industrije“ in nobenega podjetja. Govorimo le naš slovenski jezik, ker — hvala Bogu — med nami ni nobenega Nemca in ne protestanta. Imamo lepo cerkev, ki je menda med najstarejšimi podjanskimi, žal pa nam glede župnika gre kakor Djekšarnarjem, katerih faro sooskrbuje župnik iz Kneže. Nas sooskrbujejo č. svetnik Vintar iz Šmihela. Na veliko noč smo po stari navadi imeli prvo sv. mašo in blagoslov velikonočnega jagnjeta. Zato vam z mirno vestjo povemo, da smo se postili prav do velike noči in ne samo od velikega petka. Tudi na igrah nastopamo v družbi z Globašani ali Šmihelčani in z njimi pojemo. Žal je eno, da pri nas ni tujskega prometa, ker se od nas vidi prav na vrh Pece.

St. Primož v Podjuni. (Razno.) Po dolgi in hudi zimi nam je še dosti zgodaj zasijala lepa in prijazna pomlad, ki pa se je nazadnje prevrgla v pravo povodenj, celo v naši, nekoliko vzvišeni planoti. Voda je poplavila cela polja in ponekod vdarila v kleti, da so jo morali črpati z brizgalno požarne brambe, ker navadne gnojnične sesalke niso več zalegle. — Kjer imajo bolj suho zemljo, ozimina še precej dobro kaže, da smemo imeti upanje, da nam ne bo primanjkovalo vsakdanjega kruha. V bolj prisojnih legah so nekateri že tudi začeli s pomladansko setvijo. Bolj hudo bo menda za semenski krompir, ker je bila lani zelo slaba letina. — Nekateri kmetje v St. Primožu in Veselah so začeli lani z osuševanjem močvirnih travnikov, kar se prav dobro obnaša, kakor se vidi na Buhovnikovem močvirju v Nagelčah, ki je že dosegel prav lepe uspehe. Še nekaj bi se priporočalo onim, ki so se lotili tega dela, namreč: da bi ne pustili izrezani drn ležati, ampak ga dobro posušili. Posušeni drn (Torf) se lahko uporabi kot izvrstno kurivo za svinjske parilnike in celo za štedilnike. S tem bi si zopet prihranili mnogo drv, ki bi se lahko spravila v denar.

Marija na Zili. — Velikonoč smo letos prav slovesno obhajali. Naš neutrudljivi cerkovnik nam je okrasil božji grob in cerkev, pevci so se dobro postavili in mi farani smo dodali naše praznično razpoloženje. Pa saj smo pripravili tudi vse, kar je potrebno za veliki dan. Posebno veselje je vzbudil cerkveni koncert na velikonočno nedeljo pred blagoslovom. Tudi strelci so se skazali in nas v jutro

Sonce je ravno zahajalo, ko se je Lojze napatil s čredo proti domu. Raz Železno reber se je videl del Klopinskega jezera. Svetilo se je sredi Podjune kakor žlahten kamen v dragocenem prstanu. Lojze je ves čas strmel na ono stran Drave, kjer je samotarila tinska proštinja.

Sosedov stari oče Tiln mu je večkrat pripovedoval o vitezi in proštih, ki so pred davnimi leti tam gospodarili. Eden izmed najstarejših vitezev se je zaobljubil Materi na sv. Višarje. Ker baje obljube ni izpolnil, njegova duša ne najde pokoja.

Ob kvatrnih sobotah in bilah prihaja nazaj. Dolgo v noč odmevajo vitezovi železni koraki po temnih hodnikih. Že marsikateri zakasneli ponočnjak je slišal ob pozni uri iz proštinskega vrta glasno stokanje. Rajni cerkovnik Blaž se je vračal o polnoči iz gostilne ob dravskem mostu domov. V tesni tik pod vasjo ga je srečala črna postava. „Romaj za mene na sv. Višarje!“ mu je prhnila mrzlo v obraz. „Kdo si?“ je vprašal cerkovnik. „Vitez Inkvijet!“, pri tem je pošast zgrabila Blaža z ledeno roko za vrat, da ga je zazebl do kosti.

Še več podobnih pripovedk se je spomnil Lojze, katere mu je pripovedoval stari Tiln.

Medtem se je pričelo mračiti. Koštrun je vodil čredo čez ozare proti Trati. Ovce so se v strnjeni vrsti usule skozi lesa na dvorišče. Koštrun je prvi, toda kje je Cicek, najmlajši Lojzetov ljubljenec? Fant je postal nemiren: gledal je vrsto, štel, zopet motril, zopet

zgodaj vzbudili; bolj žalostno in zaspano je bilo v Turdaničah in Prosovičah. Pa jim vendar niso zamrzili topiči v zimi? — Čudno se nam je zdelo, da se je na velikonočni pondeljek vršil pri Šterniku ples. Pri tem je prišlo še do pretepa in domačin, učitelj v Škofičah Eduard Šternik je bil celo ranjen, da so se krvavi sledovi od Zile do gostilne poznali še drugi dan. Skušal je menda miriti razburjene duhove.

Hodiše. (Požar.) — Na velikonočni pondeljek zvečer okoli 8. ure je izbruhnil ogenj na posestvu Mihaela Holiber, pd. Marka v Hodišah, in uničil hišo in skedenj. Velika nevarnost je pretela vsi vasi, da bi se ogenj razširil. Zahvaliti se imamo požarnim brambam iz Hodiš in Ribnice, ki sta z vztrajnostjo in pogumom odbili napad nevarnega rudečega elementa. Posebno priznanje gre Francu Wieser iz Hodiš in nekemu nabiraču korenin, ki sta z vzgledno hrabrostjo spravila iz gorečega hleva živino in s tem ubogemu gospodarju rešila vsaj živi kos njegovega premoženja. Pa ob takih prilikah se znajdejo tudi osebe, ki zlorabljajo splošno razburjenje v svoje temne namene. Tako so nesramni ljudje nesrečnemu gospodarju ukradli precej prekajenega mesa in z njim pobegnili v gozd. Požara je najbrže kriv sedemletni fantek, katerega so poslali v trgovino po vžigalico. Grede se je z njimi poigral in vrgel gorečo vžigalico v slamo pri skednju. Škode je nad 10.000 šil. — Prijeli so tudi morilca bivše posestnice Schellander pd. Mavhlarce in sicer Ruperta, njenega hlapca in brata. Odpeljali so ga v celovške zapore. —

Sele. (Požar.) Nepričakovano se je v četrtek, 5. aprila popoldne dvignil ogenj iz ovčjega hleva p. d. Zvrh. Maleja na Srednjem Kotu. Kako je nastal, še ni pojasnjeno, sumi se pa, da je vzrok morda otroška neprevidnost. K sreči so nevarnost kmalu opazili in začetkom največ s snegom, ki ga je zraven hleva bilo še cel kup, omejili ogenj, da se ni razširil na bližnja poslopja, drugače bi pogorela cela naselbina: 4 posestniki. Dobro pomoč je nudila mala ročna brizgalna, s katero so prihiteli od Adamka, tudi požarna bramba od Cerkve je prihitela k požaru. Najbolj je zabranil požarno nesrečo sosed Miha Užnik, p. d. Zegrad, ki je neustrašeno gasil in branil in se pri tem hudo opeknel. Stvarna škoda vsled požara sicer ni posebno velika, a kaj bi bilo, če bi pogorelo vse selo? Pogorelec ni zavarovan, tudi drugi sosedje ne razumne enega. In vendar imamo doma naturalno zavarovalnico, pri kateri so premije nizke! — 6. aprila je po kratki bolezni umrla 49 letna kmetica Ana Oraže, p. d. Hirsinja. Zapušča moža in 9 otrok. Bila je vzorna mati in skrbna gospodinja. Njen pogreb je bil združen z velikimi težkočami, ker je Zvrh.

štel, toda Cicka ni in ga ni. Lojzetu postaja vroče, oči so mu napeto uprte v čredo. Morda je jagnje vendarle skrito med strnjeno trumo večjih živali. Lojze plane med drobnico, da prhne prestrašena narazen. Jagnjeta ni!

„Ata, Cicek se je izgubil, grem ga iskat!“ krikne fant proti Tratniku, ki je ravnokar stopil iz hiše. Še preden se je mož zavedel, je Lojze izginil za voglom.

Pri sv. Ani je zvonilo ravno Ave Marijo, ko je prispel Lojze v Železno reber. Nekako otožno je klenkal zvon. Fantu je postalo tesno. Mučila ga je skrb, da ne boč več našel jagnjeta. Prekrižal se je in molil angelsko češčenje. Nazadnje je pristavil oče naš k sv. Ani, da bi mu pomagala najti ljubljena.

Mrak je vidno rastlel iz zemlje, na nebu so se zagorele prve zvezde. Onstran Drave je zadrdrala strojnica. Cerkvena ura je bila sedem. Lojze se je spomnil viteza Inkvijeta in čudna mrzlica ga je spreletela. Ko bi se vrnil! Toda Cicek, kje je ljubi Cicek? Mora ga najti! Lisice mu ga požro čez noč.

Zaletel se je v breg, begal sem ter tja od grma do grma. Oponašal je mater, misleč, da se mu jagnje odzove. Tedaj se je onstan Drave oglasila še druga strojnica. Nekaj je zažvižgalo mimo fanta. Lojze se ni zmenil, drvel je višje v breg. Pot, pomešan s solzami, mu je lil po lici. „Sv. Ana, pomagaj! Najlepših rož ti nargram jutri in položim pred oltar, pomagaj!“

Ali ni to pasje lajanje? Že zopet! Samo par sto metrov nad njim. Lajež se je bližal.

Kot vsled zadnjega hudourja popolnoma odrezan od sveta. Do pol pota je bilo treba rakev nesti. Naj počiva mirno od svojega truda!

Drobiž: V „Freie Stimmen“ od 10. t. m. se nek dopisnik iz Grabštanja huduje nad slovensko velikonočno pridigo v farni cerkvi, češ „ljudstvo razume samo vindišarsko“. — Za okrajnega glavarja v Velikovcu je bil imenovan dosedanji vodja Herman L. Estoque. Dne 27. maja bo po kanclerjevem ukazu po vseh krajih države praznik mladine. Za deželo izdelala načrt praznika prosvetni zvezni referent dr. Winkler-Hermaden. — Bankovci avstro-ogrske banke v vrednosti 1, 2, 10 in 20 kron z datumom od 2. januarja 1922 se do 31. maja t. l. lahko oddajo v narodni banki. — Od 16. do 21. aprila so v Glinjah vojaške vaje v ostrem streljanju. — V Beljaku so 22. marca našteali 24.585 prebivalcev. — Z 9. aprilom so bili izdani novi bankovci za 10. šil. — Vodja policijskega urada deželne vlade višji vlad. svetnik Merk je bil upokojen. — Umrli je bivši kršč. soc. poslanec Koloman Traussnig. — Nečak hotelirke Pirker na Otoku dvainpolletni Kurt Polke je utonil v jezeru. — 3. aprila je pogorela pristava gostilničarja Dominika Kraigerja v Svečah.

Borovlje. Okrajni zdravnik dr. Karl Rom je prišel s svojo prakso v Borovljah (Ankele) in ordinira vsak dan od 8. do 12. ure. 45

NAŠA PROSVETA

Najvišji cilj.

Ali ste že kedaj skušali prodreti v tajno prirode? Povsod vidite koprnenje po sladkosti in prijetnosti. Hrepenenje po prijetnosti je v vsej naravi, v vsaki bilki, v roži in rastlini in živali. Ali ste pa tudi opazili, da naravi ta prijetnost ni ne vse in ne prvo?

Narava ustvarja z delovanjem svojih živih bitij. Da doseže potom njih svoje cilje, jim je dala neko hrepenenje in pridružila njihovemu delovanju za svoje cilje, in tudi ciljem samim prijetnost in sladkost.

Naravi n. pr. sladkost materinstva ni cilj, cilj ji je materinstvo kot nežna skrb za dete, za rod. Da ga doseže, je združila materinstvo s čudovito sladkostjo ljubezni. To danes priznava vsa znanost. Blažen mir leže na zemljo, ko v jeseni doseže svoj cilj zorenja. Tako je človeku ugodno in dobro, če je dosegel svoj cilj.

Kar opazujemo v naravi, to je tudi v človeškem življenju. V nas ne živi samo želja po sreči, v nas deluje še druga moč. Hrepenenje po sreči nas nagiblje, da mislimo, kam življenje hoče, da razmišljamo o svetu in sebi in ciljih

„O sv. Ana!“ Sosedov Perun je pripodil mimo vse zbegano jagnje. „Cicek! Cicek!“ Le še par skokov in pes mu lahko zasadi zobe v nežni vrat. Cicek že omahuje. Le še en skok in po njem bo!

Z glasnim krikom se požene v tem trenutku Lojze na Peruna, pes zarenči in odskoči. Cicek pa drgeta ves prestrašen v fantovem naročju. Srce mu tolče, da se trese mlado telesce. Lojzeta je sama ljubezen, ko pritiska drobno jagnje na prsi.

„Zahvaljena sv. mati Ana! Jutri dobiš šopek najlepših pomladanskih cvetic: belih in rudečih!... Drsel je po globeli navzdol. Medtem je božal Cicka, ki je mirno dihal v njegovem naročju. „Sirotka uboga, kako lahko bi te zaklal hudobni Perun! Sedaj si na varnem, odpočij se!“

Tema je legla na zemljo! Izza Obirja je kukala luna in razlivala svojo srebrno svetlobo dol do Drave in preko nje. Zopet so se oglasile na severnem bregu reke puške, v nočno tišino je udarjalo prasketanje strojnic.

Ko je stopil Lojze na ravno polje, je zopet zazvižgalo mimo njega in nekaj je udarilo tik za njim v tla. Hotel se je ozreti, toda ni več utegnili. Strastno je pritisnil jagnje nase, da je zableketalo, v prsih ga je zaboletelo. Nato prestrašen krik in vse tiho.

Drugo jutro so našli Lojzeta Tratnikovega, dobrega pastirja, zadetega od vojaške krogle. Še mrtev je držal okrvavljeno jagnje, ki je mirno spalo v naročju svojega rešitelja.

življenja. In če je v nas to hrepenenje močno dovolj, se mu pridruži skrivnostna sila, ki nas žene k cilju. Zavedemo se svoje dolžnosti.

V človeku je nek tajan glas, ki mu pravi, kaj sme, ukazuje, kar mora, prepoveduje, česar ne sme. Če mu človek sledi, ga objame tiho zadovoljstvo, če mu ne sledi, ga prevzame zavest krivde in kesanja. Če ga posluša, je vesel življenja. Če ga ne posluša, ga je v duši samega sebe sram. Če sprejme njegove ukaze, zadobi življenje smisel in vrednost. Če jih zavrne, se prevrže življenje v nesmiselnost.

Čudno je s tem glasom v človeku. Nič ga ne premoti, nič ne podkupi: ne moč, ne slava, ne beda, ne slabost, ne molk, ne samota, ne smeh, ne jok, ne laskanje, ne prezir, ne drznost, ne obup. Ali se človek ne sramuje samega sebe v svoji podlosti, četudi za njegovo pregreho ne ve nobeden? Morda ga človek z vriskom in hrupom za čas uglušiti. Ko pa hrup potihne, v samoti ga dohiti glas s podvojeno silo.

Kaj je ta glas? To je glas božjega zakona v nas. Kot vodi naravo okoli nas neka tajna sila v vedno novo snovanje, cvetenje in dozorevanje in se nam ta sila prikazuje po veličastnih naravnih zakonih, tako vodi tudi človeka neka tajna moč po sledu božjih zakonov, k najvišjemu življenskemu cilju.

Vrnite matere družinam! — Klic je, ki gre danes po vsem svetu in ga prinašajo državniki in dostojanstveniki, da bi oteli narode sveta gotovega pogina, ki preti iz propadanja družinskega življenja. Vprašanje bodočih mater je vprašanje bodočega rodu. Vzvišeno in skrajno potrebno, a težko je delo na tem, da bi se vrnilo mater družini in se jo zopet ustoličilo za kraljico družine. Danes je prišla mati delno ob svoj ugled in svoj prestol, ker se je začela brigati za vse drugo bolj kot za to, za kar bi se morala brigati najprej po božji in naravni postavi: postati otrokom dobra, zlata mati. Moderni ženi je materinstvo najtežje breme, katerega se otesa, kolikor more. Bila je to krivda nezdravega socialnega reda. Kajti če ni hotela gledati v izmognene obraze svojih otrok, je morala sama prijeti za delo izven doma, da jih zadostno prehrani. Vrniti mater družini se torej pravi delovati na preureditvi gospodarskega in socialnega nereda, ki se danes širi po vsem svetu. In to se pravi: delovati na ohranitvi vseh plemenitih in dobrih lastnosti v človeku in na zatiranju vseh v človeku speših temnih sil, ki vlečejo k tlom. Tako delo je resnično zvišeno. Dom.

Pevski zbori Pliberk-Libuče, Globasnica in St. Lipš v Mežiški dolini. 29 fantov-pevcev omenjenih zborov podjunskega pevskega okrožja je priredilo izlet v Mežiško dolino in so koncertirali v nedeljo, dne 18. marca pop. v Guštanju, zvečer na Prevaljah in drugi dan, dne 19. marca popoldne v Mežici. Oba dneva bosta ostala tako pevcem, kakor vsem, ki so koncerte posetili, dolgo v prijetnem spominu. Sprejem je bil vsepovsod nad vse prisrčen in so se povabilu na koncerte odzvali prav vsi sloji v razveseljivem številu. Kvalitativno so pevci nastopili z našo domačo narodno pesmijo zelo dobro in hvaležno občinstvo ni štedilo z aplavdiranjem in zahtevo po ponavljanju. Res, narodna pesem je velik naš zaklad. Drugače pa so fantje uživali oba dneva toplo slovensko gostoljubnost.

Št. Vid v Podjuni. (Igra.) V nedeljo, dne 15. t. m. ponovijo igralci „Danice“ pri Voglu v Št. Primožu igro „Bilštanj in Reberca“. Ta prireditev je namenjena okolišanom, ki naj ne bi zamudili ugodne prilike ter si ogledali sliko iz davne domače zgodovine.

Globasnica (Občni zbor) izobr. društva se vrši dne 22. aprila ob 3. uri v društveni sobi. Člani vabljeni. — Za binkoštno praznike pa pripravljamo krasno igro „Ben Hur“, katere vsebina je vzeta iz življenja Kristusove dobe.

O d b o r.

Št. Janž v Rožu. Slov. kat. izobraževalno društvo Št. Janž v Rožu priredi dne 24. aprila ob treh popoldne v Tišlarjevi dvorani v Št. Janžu svoj občni zbor. Sodeluje pevski zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kotmara ves (Občni zbor „Gorjancev“) se vrši v nedeljo, dne 15. aprila 1934 ob 3. uri pri Šmonu v Št. Kandolfu. Poleg poročil še govor in petje. Vabi odbor.

Na koncertu v Št. Rupertu pri Velikovu. Na velikonočni pondeljek so nastopili fantjepevci iz Grebinskega kloštra, Vogrč, Št. Petra in Škocijana na prireditvi v dvorani Narodne šole. Došlo je mnogo občinstva iz okolice, posebno veliko je bilo mladine, ki kaže za naše živalno pevsko gibanje posebno zanimanje. Otvoril je skupni zbor pod vodstvom g. Kropiunika s pesmijo „Njav čriez jizaro“ in „Vse te ušne ljite“. Zvezin zastopnik je nato kratko pozdravil ter omenil, da prihaja nova doba, ki bo prelomila s staro miselnostjo. Sledil je šentpeterski zbor pod vodstvom g. Schlapperja s tremi pesmimi, ki jih je zbor prav dovršeno podal. Ugajala je posebno ona „Ko so fantje proti vasi šli“. Vogrški zbor si je izbral med drugimi šaljivko „Santr pojđ“ in fantovsko „Mam pa mlinč pod kvancam“. Prav dober pevski material je pokazal mladi zbor iz Grebinskega kloštra, ki je pod vodstvom g. Kica žel posebno z znano „Tam kjer teče bistra Zila“ poseben uspeh. Škocijanski zbor je v sijajni formi in je tokrat iznenadil z novo „Na Bistrici pod Peco“, katere zadji dve kritici sta originalni. Višek je dosegel skupni zbor s „Pojdamo v Skufče“, ki jo je na zahtevno ponovil. Med odmorom je nastopil še šaljivi piskrovez, ki je vzbudil obilo veselost. Sodelujočim smo za lepi užitek iskreno hvaležni in jih radi pridemo spet poslušati!

GOSPODARSKI VESTNIK

O saditvi krompirja.

Četudi pri pridelovanju krompirja ni najvažnejše, kako se semenski krompir sadi, vendar je dobro, da izpregovorimo o tem nekaj tudi v gospodarskem vestniku. Saj smo ja v pričetku „krompirjeve“ sezone.

Načinov saditve je več. Glavno pravilo, veljavno za vse načine, je: krompirjevi gomolji morajo biti pri saditvi enakomerno razdeljeni, saj morajo biti v ravni črti in v enakomerni višini. Na lahki in suhi zemlji se lahko sadi 10 do 15 cm globoko. Pregloboko sajenje pa ima za posledico, da klice iz gomoljev poženejo pozno, rastlina ostane drobna in novi gomolji so majhni. Pri preplitvem sajenju trpi rastlina na pomankanju vlage in na mrazu pomladanskih noči. Najbolje se sadi v rahlo zemljo, da zamorejo drobne koreninice lahko prodreti v zemeljsko plast.

Sajenje z motiko je primerno za njive malega obsega. Ponekod potegnejo pred saditvijo vrstico, da ohranijo ravne vrste. Z motiko razgrebejo male brazde in s pomočjo grabelj pokrijejo krompirjeve gomolje z zemljo, ki so jih enakomerno razdelili po brazdi. Drugod si pomagajo s posebnimi, za sajenje pripravljenimi grabljami, s katerimi razdelijo zemljo v obliki malih pravokotnikov in kvadratov. Sadijo z motiko tako, da prvi razkopava zemljo, drugi pa polaga gomolje. Za nošnje sadnega krompirja se ponekod udomačuje vedno bolj posebna pletenica, ki omogočuje saditev v ravni drži. Tako sajenje ima prednost, da ne potrebuje vprege, zahteva po mnogo časa in truda.

Najbolj znani način sajenja je pri nas sajenje za plugom. Krompir se polaga v vsako drugo ali tretjo brazdo in sicer ne na sredo brazde marveč v zrahljano zemljo ob strani. Prednost tega sajenja je, da se istočasno lahko podorje tudi gnoj, če ga je bilo v jeseni premalo ali če sploh šele spomladi gnojimo. Kvar pa je, ker kljub najnatanejšemu sajenju gomolji ne pridejo v enakomerni višini in razdalji v zemljo. Tak krompir raste neenakomerno, težave so že pri trebljenju plevelja, pridelek je mnogokrat manjši kot pri zgolj ročnem sajenju s pomočjo motike. Neka nemška tovarna je zato izdelala posebno pripravo, ki se pritrjuje na plug in ki začrtava na vrhu brazde, kod se naj sadi.

Še več drugih načinov sajenja krompirja je. Obstoja posebni stroji, s pomočjo katerih se skuša doseči enakomernost višine in razdalje. Vendar pridejo ti stroji v poštev samo za velike kmetijske obrate. Kvarnost dela s stroji pa je, da se celotno delo vrši mehanično brez ozira na posebnosti zemlje in zemeljske plasti i. dr. Naše male kmetije zamorejo tudi

v tovrstno poljsko delo položiti najprej delavčevo vestnost in ljubezen. V tem zamorejo prednjačiti pred modernimi kmetijskimi obrati. In zemlja bo za vestnost in ljubezen delovnega ljudstva še posebno hvaležna z bogatim pridelkom.

Zlat zaklad je — čebelarstvo. — Kdor pozna potrpljenje in ljubezen, vztrajnost in pridnost, najde v čebelarstvu pravi zaklad. Koder je dobra paša za čebele, tam se čebelarstvo izplača. V toplih, od vetra varovanih delih dolin si je že marsikateri čebelar prihranil lepo premoženje. Pravi oče čebel je tisti, ki skrbi tudi sam za dobro pašo. Čebele ljubijo lipo, jelko, vrbo, leskovje, akacijo, malinovje gozdne jagode, ajdo i. dr. Čebelarstvo gre roko v roki s sadjarstvom in koder je malo „muh“, tam tudi sadje ne uspeva. Važno je, kje stoji čebeljak. Največja sovražnika čebel sta veter in dim, a tudi med živalstvom je mnogo škodljivcev. — Vse premalo se še ceni čebelo, to najmanjšo, a najpridnejšo domačo živalico.

Čuvajte javne listine! — Med drugimi nedrednostmi našega podeželja je pogosto tudi ta, da premalo pazimo na razne javne listine v hiši. O tem se je mogel že marsikdo prepričati. Razne pogodbe, pobotnice, sklepi raznih oblastev, zavarovalne listine, potrdila o plačanih davkih, osebni dokumenti kot rojstni in domovinski list i. dr., vse to imamo pomešano navadno med tekočo korespondenco po raznih predalih, med obleko ali drugod. Kaki so ti papirji, če pridejo do njih otroci, si lahko predstavljamo. Potem sledi tisto razburljivo iskanje, ko se rabi ta ali ona listina. Posebno se pa maščuje zanikerno shranjevanje listin za slučaj naravnih nezdod ali ob požaru, ko se še stvari, ki so na svojem mestu, le težko reši. Vsaka taka javna listina, ki nam gre v izgubo, pomeni za nas občutno škodo. Ne samo zaradi stroškov, ki nam jih napravlja ponovno izstavljanje takih listin ali duplikatov, nego nam je z izgubo takih listin dostikrat pretrgana tudi vez s stvarnimi dogodki preteklosti. So celo slučajni, da nasprotna stranka izgubo listine brezvestno izkoristi. Da se obvarujemo pred takimi neprilicami, shranjujmo listine vedno v najlepšem redu in na res primernem mestu. Po možnosti jih držimo strogo zasebno, v posebnem predalu ali omarici in tako, da ne more vsakdo, kadar hoče, do njih. Posebno važne dokumente pa ne shranjujmo doma, ampak jih shranjujmo na varnih mestih drugod, n. pr. na sodiščih itd. S tem si prištedimo mnogo skrbi in denarja.

Višina dohodkov v naši državi. — Zvezni statistični urad objavlja številke dohodninskega davka za leto 1931. Številke govori sledeče: Leto 1931 je bilo 11.000 manj davkaobveznih kot leto prej, davka se je manj vplačalo skoro 11 milijonov šil. Leto 1931 sta bila v državi dva davkoplačevalca, ki imata letnega dohodka nad milijon šilingov. Skupno je plačalo davek 500.000 oseb, tri četrtine od teh ima mesečno plačo do 400 šil. Od skupnih dohodkov odpade 54% na podjetja, 17% na posestva in 17% na plače, ostalo na druge dohodninske vire.

Kako so razdeljena posestva v Avstriji. V državi je kultivirane 7.628.467 ha zemlje, ki je razdeljena na 433.360 posestev. Največ posestev — 118.783 — je pod 2 ha velikosti in na njih se preživlja 24.000 ljudi. Od 2 do 5 ha obsega 98.034 posestev, od 5 do 10 ha 76.004, od 10 do 20 ha 73.446 kmetij, od 20 do 50 ha 52.783 kmetij, od 50 do 100 ha le še 8.290 posestev in do tisoč hektarjev približno 6000 veleposestev. Skoroda 40% vse površine naše države zavzemajo veleposestva. Na njih ni zaposleno niti 100 tisoč ljudi. Na ostalih manjših posestvih pod 100 ha pa se preživlja domala 1.500.000 oseb. Pripomniti pa je, da obsegajo veleposestva povečini gozdove in pašnike, dočim prevladuje pri manjših posestvih obdelano polje. Vendar tudi to dejstvo nikakor ne izključuje potrebe po pravični agrarni reformi.

Velikovški trg 4. aprila. — Biki 70—90, pitani voli 90—1.10, vprežni voli 80—90, mladi voli 70—85, molzne krave 68—85, klavne krave 60—80, telice 70—80, žive svinje 90—1.10, zaklani prašiči 1.40, plemenski 1.10—1.20,

ovce 60—70, koze 30—40, teleta 1.00—1.15, jajca 7—8, sirovo maslo 2.50—3.60, stare kokoši 2.00—2.50, mlade 2.00—2.30, pšenica 36, rž 24, oves 17, proso 21, fižol 55, ječmen 20, koroza 17, ajda 19, krompir 12, leča 32, deteljno seme 3.00, apno 5.00 šil.

RAZNE VESTI

Amerika izvažala bolhe. — Na svetu se trguje že z vsem. Perzija izvažala velike množine pasjega gnoja, Kitajci prodajajo kosti predpotopnih kuščaric. Letos spomladi pa so postale še bolhe trgovinski predmet. Iz ameriškega mesta Bostona je minuli teden dospela v dansko glavno mesto Kodanj pošiljatev 500 izbranih, najlepših bolh. Zredili so jih na posebni ameriški farmi za bolhe. Danski učenjaki se bavijo z vprašanjem, zakaj bolhe izumirajo. S ameriški bolhami nameravajo sedaj napraviti potrebne poizkuse, da rešijo ta sila važni problem.

Najstarejši mož na svetu se ženi. — Turek Zoro Aga se je menda rodil 1774. leta. Slaven je postal, ko je zaslovel kot najstarejši mož na svetu. Mahnil jo je bil nedavno v Ameriko, kjer so zagovorniki prepovedi alkohola delali z njim, ki ni pivec, reklamo. Dolgo je bilo potem tiho o njem. Sedaj po listi poročajo, da se 160 letni Turek ženi in da si je celo poiskal nevesto, staro „komaj“ 40 let, torej štirikrat mlajšo od sebe. Bajje bo to zakon čiste ljubezni, ker je mož reven in uživa le skromno podporo turške vlade. — No, bi ga hotela katera naših deklet?

To bo pevska prireditel! — V Pragi bo od 21. aprila do maja velika pevska prireditel, ki jo aranžira čehoslovaška pevska zveza. Na prireditvi bo sodelovalo skupno 250 pevskih društev s skupno 11.000 pevci in pevkami. Praznovali bodo praznik češke pesmi in v tem okvirju proslavili velika češka komponista Smetano in Dvoržaka.

Nekaj pustnih. Vljudni Tonček. Tonček kleči in lepo, glasno, počasi moli očenaš. Kar se ti sredi očenaša ustavi in reče: „Ljubi Bogek, počakaj malo, zdi se mi, da bom kihnil.“ — To je orjak! Nekje v deželi živi mož, ki spi kot polh, je kot volk, pije kakor kanja, je močan kot bik, vidi kakor ris in teče kakor zajec. Pa je minuli teden nena doma zbolel. Veste, kam se je napatil: seveda k živinozdravniku. — S m o p a l e m o ž. „Odkar so ženske ostrizene na dečko glavico, ne veš, kdo je možki in kdo je ženska.“ — Prava reč: „Pleše pa le ne spravijo skupaj.“ — P r e d s o d n i j o. Sodnik: „Najbolje je, če poveste resnico.“ — Obtoženec: „To pa že ne! Enkrat sem jo, pa mi je še danes žal.“ — N i č u d a. Miha: „To je pa res čudno, kakor stopiš pred sodnijo, pa si obsojen. Zadnjič so te spet zašili.“ — Luka: „To se ti zdi čudno? Ko je pa toliko paragrafov zoper enega samega človeka.“ — O j t i d a v k i! Bimf: „Odkod pa zna vaš Janezek tako kleti?“ — Bumf: „Stanujemo poleg davkarije.“ — D v a, k i z n a t a. Šiman: „Pri nas je bila letos taka huda zima, da so ljudem pri nekem pogrebu kapali biseri iz oči, ker je vsaka solza že v očeh zmrznila.“ — T e v ž a. „Že mogoče. A pri nas je bila lani taka vročina, da smo morali dajati kokošim sladole, da se jim jajca v trebuščkih trdo niso skuhala.“

Inserirajte v Koroškem Slovcu!

Tri deklet se sprejmejo. Obrniti se je na Kmečko zvezo.

Trgovina se da v najem.

Naslov se izve v upravi lista.

Mladtrgovski pomočnik

absolvent zadružne šole, jugoslovanski državljan, bi se rad naučil nemščine ter prosi osebo, ki bi ga bila pripravljena sprejeti, da javi naslov upravi lista. Vajen je različnega dela in bi istega v tem času opravljal brezplačno ali proti mali odškodnini. 46